

Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Ekonomiki Rybackiej

**Analiza i metodologia zastosowania stawek jednostkowych
w refundacji kosztów w wybranych zadaniach
Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury**

**Rekompensaty dla operatorów sektora rybołówstwa i akwakultury
w związku z wystąpieniem wyjątkowego zdarzenia powodującego
znaczące zakłócenia na rynkach (sytuacja na Bliskim Wschodzie
od dnia 28 lutego 2026 r.)**

Gdynia, maj 2026 r.

Spis treści

I. Metodyka ustalenia wysokości rekompensat z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania kosztów -podstawy regulacyjne.....	3
1.1. Założenia ogólne metodyki.....	3
1.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy metodyki.....	4
1.3. Uzasadnienie zastosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów	4
1.4. Podstawowe zasady konstrukcji metodyki	5
1.5. Okres referencyjny i okres kwalifikowalności.....	6
1.6. Metodyka ustalania kosztów dodatkowych	6
1.7. Wybór formy uproszczonej.....	7
1.8. Źródła danych	8
1.9. Konkluzja	8
2. Przetwórstwo rybne -metodologia NKD	9
3. Akwakultura (chów i hodowla ryb).....	14
4. Rybactwo śródlądowe (gospodarka rybacka prowadzona w publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących)	23
1.5. Rybołówstwo morskie	29
Aneks techniczny (dane źródłowe)	33

I. Metodyka ustalenia wysokości rekompensat z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania kosztów-podstawy regulacyjne

1.1. Założenia ogólne metodyki

Niniejsza metodyka określa sposób ustalenia wysokości rekompensat dla operatorów sektora rybołówstwa i akwakultury w związku z wystąpieniem znaczącego zakłócenia na rynkach. Podstawą zastosowania mechanizmu rekompensat jest art. 26 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1139 ustanawiającego Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury, zgodnie z którym – w przypadku wyjątkowych zdarzeń powodujących znaczące zakłócenia na rynkach – wsparcie może obejmować rekompensaty z tytułu utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych ponoszonych przez operatorów sektora rybołówstwa i akwakultury. Warunkiem kwalifikowalności takiego wsparcia jest wydanie przez Komisję Europejską decyzji wykonawczej stwierdzającej wystąpienie wyjątkowego zdarzenia, a wydatki kwalifikują się wyłącznie w okresie określonym w tej decyzji.

W odniesieniu do analizowanego mechanizmu zastosowanie znajduje decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2026/889 z dnia 16 kwietnia 2026 r., która **uznała sytuację na Bliskim Wschodzie od dnia 28 lutego 2026 r. za wyjątkowe zdarzenie powodujące znaczące zakłócenia na rynkach** w rozumieniu art. 26 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1139. Decyzja określa również okres kwalifikowalności wydatków: od 28 lutego do 31 grudnia 2026 r., przy czym wydatki muszą zostać opłacone do 31 grudnia 2029 r.

Metodyka opiera się na założeniu, że wsparcie powinno mieć charakter kompensacyjny, proporcjonalny i możliwy do zweryfikowania, a jego wysokość powinna odzwierciedlać rzeczywisty wpływ wyjątkowego zdarzenia na sytuację ekonomiczną operatorów. Oznacza to, że pomoc nie powinna prowadzić do nadmiernej rekompensaty, lecz do częściowego lub pełnego wyrównania ekonomicznie uzasadnionych strat wynikających z utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych powstałych w okresie kwalifikowalności.

Z uwagi na potrzebę szybkiego wdrożenia mechanizmu, ograniczenia obciążeń administracyjnych oraz zapewnienia jednolitego traktowania beneficjentów, rekomenduje się zastosowanie uproszczonych metod obliczania kosztów, w postaci stawek jednostkowych lub kwot ryczałtowych.

1.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy metodyki

Metodyka dotyczy operatorów sektora rybołówstwa i akwakultury, których działalność została bezpośrednio lub pośrednio dotknięta skutkami wyjątkowego zdarzenia. W szczególności może obejmować podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji akwakultury, rybołówstwa, przetwarzania ryb, obrotu, dystrybucji lub sprzedaży produktów rybołówstwa i akwakultury, o ile krajowe przepisy wdrożeniowe przewidzą ich kwalifikowalność oraz możliwe będzie wykazanie związku przyczynowego między wyjątkowym zdarzeniem a powstaniem utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych.

Zakres przedmiotowy rekompensaty przewiduje dwie podstawowe kategorie skutków zakłóceń:

1. utracone dochody – rozumiane jako obniżenie przychodów lub wyniku ekonomicznego operatora w okresie kwalifikowalności w porównaniu z okresem referencyjnym;
2. koszty dodatkowe (nadzwyczajne) - rozumiane jako wzrost określonych kategorii kosztów działalności, który wystąpił w okresie kwalifikowalności i pozostaje w związku z zakłóceniami rynkowymi spowodowanymi wyjątkowym zdarzeniem.

W praktyce mechanizm może obejmować m.in. wzrost kosztów zużycia energii, paliwa, pasz, surowców, materiałów pomocniczych, lub innych kosztów operacyjnych, pod warunkiem, że ich wzrost zostanie potwierdzony danymi rynkowymi, księgowymi, statystycznymi lub eksperckimi.

1.3. Uzasadnienie zastosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów

Zastosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów jest zgodne z kierunkiem regulacyjnym wynikającym z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060, w myśl artykułu 53 ust. 1 który przewiduje różne formy dotacji, w tym refundację kosztów rzeczywiście poniesionych, stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe, finansowanie według stawek ryczałtowych, kombinację tych form oraz finansowanie niepowiązane z kosztami.

W art. 53 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wskazano, że kwoty stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych i stawek ryczałtowych mogą być ustalane m.in. na podstawie rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń, wykorzystującej dane statystyczne, inne obiektywne informacje, ocenę ekspercką, zweryfikowane dane historyczne beneficjentów lub zwyczajową praktykę księgowania wydatków przez beneficjentów. Komisja Europejska w aktualnych wytycznych dotyczących uproszczonych opcji kosztów dla funduszy objętych rozporządzeniem (UE) 2021/1060 podkreśla konieczność zapewnienia rzetelności, sprawiedliwości i weryfikowalności przy konstruowaniu takich metod.

W przypadku mechanizmu rekompensat kryzysowych uproszczone metody rozliczania kosztów są szczególnie uzasadnione, ponieważ:

- pozwalają szybko uruchomić wsparcie dla dużej liczby podmiotów;
- ograniczają konieczność szczegółowego rozliczania każdej faktury kosztowej;
- zmniejszają ryzyko błędów administracyjnych po stronie beneficjentów i instytucji wdrażających;
- umożliwiają jednolite traktowanie porównywalnych grup operatorów;
- pozwalają oprzeć wysokość pomocy na obiektywnych danych rynkowych i ekonomicznych;
- ułatwiają kontrolę poprzez skoncentrowanie audytu na poprawności metody, danych wejściowych i spełnieniu warunków kwalifikowalności, a nie na indywidualnej weryfikacji wszystkich dokumentów kosztowych.

Zastosowanie uproszczonych kosztów nie zwalnia jednak z obowiązku wykazania związku przyczynowego między wyjątkowym zdarzeniem a powstaniem szkody ekonomicznej (NKD - nadmierny koszt dodatkowy). Uproszczenie dotyczy sposobu ustalenia i rozliczenia kwoty pomocy, a nie samej przesłanki wystąpienia szkody lub kosztu dodatkowego.

1.4. Podstawowe zasady konstrukcji metodyki

Metodyka powinna spełniać trzy kryteria: rzetelności, sprawiedliwości i weryfikowalności.

Rzetelność oznacza, że wyliczenie wysokości rekompensaty musi być oparte na rzeczywistych, obiektywnie uzasadnionych danych, a przyjęte wartości nie mogą mieć charakteru arbitralnego, przesadnego ani skrajnego. W praktyce oznacza to konieczność wykorzystania wiarygodnych źródeł danych, takich jak dane rachunkowe, dane statystyczne, dane branżowe, informacje rynkowe, notowania cenowe, dane administracyjne, wyniki badań sektorowych lub ocena ekspercka oparta na udokumentowanych przesłankach.

Sprawiedliwość oznacza, że metoda nie może faworyzować określonych beneficjentów lub typów operacji kosztem innych. Zróżnicowanie stawek lub kwot pomocy jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy wynika z obiektywnych czynników, takich jak skala działalności, typ produkcji, technologia produkcji, energochłonność, paliwochłonność, poziom zależności od pasz lub surowców, segment rynku, lokalizacja, sezonowość produkcji albo inna cecha mająca bezpośredni wpływ na poziom utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych.

Weryfikowalność oznacza, że przyjęta metoda, źródła danych, obliczenia i warunki wypłaty muszą być udokumentowane w sposób umożliwiający kontrolę przez instytucję zarządzającą, audyt krajowy lub organy Unii Europejskiej. Dokumentacja metody powinna obejmować co najmniej: opis przyjętego modelu obliczeń, uzasadnienie wyboru kategorii kosztów lub

dochodów, źródła danych, sposób ustalenia okresu referencyjnego, sposób wyliczenia wartości jednostkowych lub ryczałtowych, sposób zapobiegania nadmiernej rekompensacie oraz zasady aktualizacji lub korekty stawek.

1.5. Okres referencyjny i okres kwalifikowalności

Dla potrzeb ustalenia wysokości rekompensat należy wyraźnie rozróżnić okres kwalifikowalności oraz okres referencyjny.

Okres kwalifikowalności wynika z decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2026/889 i obejmuje wydatki poniesione w okresie od dnia 28 lutego do dnia 31 grudnia 2026 r. i zapłacone do dnia 31 grudnia 2029 r.

Okres referencyjny powinien służyć ustaleniu normalnego poziomu dochodów lub kosztów, który stanowi punkt odniesienia dla obliczenia utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych. Co do zasady rekomenduje się przyjęcie średniej z trzech ostatnich zamkniętych lat gospodarczych poprzedzających wystąpienie zdarzenia, tj. lat 2023–2025, o ile dane te są dostępne i reprezentatywne dla danego rodzaju działalności. W przypadku podmiotów prowadzących działalność krócej niż trzy lata można zastosować krótszy okres referencyjny, obejmujący pełne dostępne lata lub miesiące działalności. W przypadku działalności silnie sezonowej dopuszczalne jest porównywanie analogicznych miesięcy lub sezonów produkcyjnych.

Jeżeli dane z okresu referencyjnego są zaburzone przez zdarzenia nadzwyczajne, np. klęski żywiołowe, epizootie, istotne zmiany struktury produkcji lub inne okoliczności niezwiązane z analizowanym kryzysem, należy przewidzieć mechanizm korekty, polegający na wyłączeniu niereprezentatywnych danych albo zastosowaniu alternatywnego źródła informacji, np. danych sektorowych lub średnich regionalnych.

1.6. Metodyka ustalania kosztów dodatkowych

Koszty dodatkowe należy definiować jako różnicę między kosztem poniesionym lub ekonomicznie uzasadnionym w okresie kwalifikowalności a kosztem bazowym właściwym dla okresu referencyjnego. W przypadku kosztów, dla których dostępne są wiarygodne dane ilościowe i cenowe, rekomenduje się zastosowanie formuły:

Koszt dodatkowy = ilość jednostek zużycia w okresie kwalifikowalności × różnica między ceną jednostkową w okresie kwalifikowalności a ceną jednostkową w okresie referencyjnym.

W zależności od rodzaju działalności stawki jednostkowe mogą być ustalone np. na:

- tonę wyprodukowanych ryb;
- tonę sprzedanych produktów;
- kilogram lub tonę zużytej paszy;
- jednostkę energii elektrycznej;

- litr paliwa;
- hektar powierzchni stawowej;
- inną jednostkę produkcji właściwą dla danego segmentu działalności.

W przypadku produkcji akwakultury szczególnie przydatne może być ustalenie stawek w odniesieniu do jednostki produkcji lub jednostki powierzchni/pojemności produkcyjnej, jeśli dane księgowe poszczególnych beneficjentów są niejednorodne, a jednocześnie dostępne są wiarygodne dane sektorowe dotyczące typowego poziomu zużycia paszy, energii, paliwa lub innych nakładów.

W przypadku kosztów paliwa, energii lub pasz możliwe jest zastosowanie indeksu wzrostu cen, ustalonego na podstawie oficjalnych danych statystycznych, notowań rynkowych, danych branżowych lub zweryfikowanych danych z reprezentatywnej próby operatorów. W takim przypadku stawka rekompensaty może być obliczona jako iloczyn typowego poziomu zużycia danej kategorii nakładu oraz różnicy cenowej między okresem kwalifikowalności a okresem referencyjnym.

1.7. Wybór formy uproszczonej

Zgodnie art. 53 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w ramach mechanizmu rekompensat możliwe jest zastosowanie jednej lub kilku form uproszczonych, pod warunkiem, że każda z nich odnosi się do odrębnej kategorii kosztu lub szkody ekonomicznej.

Możliwe formy to:

- **Stawki jednostkowe** – rekomendowane dla kosztów lub strat, które można powiązać z łatwo mierzalną jednostką, np. toną produkcji, toną sprzedaży, hektarem powierzchni stawowej, litrem paliwa lub kWh energii. Jest to rozwiązanie szczególnie użyteczne, gdy skala działalności beneficjentów jest zróżnicowana, ale istnieje możliwość przypisania kosztu lub straty do wspólnej jednostki odniesienia.
- **Kwoty ryczałtowe** – rekomendowane dla jednorodnych grup operacji lub beneficjentów, w przypadku których można określić przeciętną wartość szkody lub kosztu dodatkowego, a rozliczanie jednostkowe byłoby nieproporcjonalnie obciążające. Kwoty ryczałtowe mogą być różnicowane według klas wielkości przedsiębiorstwa, typu działalności lub skali produkcji.
- **Stawki ryczałtowe** – możliwe do zastosowania tam, gdzie jedna kategoria kosztów może zostać wyliczona jako procent innej kategorii kosztów kwalifikowalnych. Przykładowo, określone koszty pośrednie lub logistyczne mogą być wyliczane jako procent kosztów bezpośrednich, jeśli taki związek jest udokumentowany i możliwy do uzasadnienia.
- **Kombinacja form** – dopuszczalna, jeżeli różne formy odnoszą się do różnych kategorii kosztów lub strat. Przykładowo, wzrost kosztów energii może być rozliczany stawką jednostkową, utracony dochód kwotą ryczałtową, a określone koszty pośrednie stawką

ryczałtową. Warunkiem jest uniknięcie podwójnego finansowania tej samej kategorii kosztów.

1.8. Źródła danych

Metodyka powinna wykorzystywać możliwie szeroki, ale spójny zestaw źródeł danych. W szczególności mogą to być:

- dane księgowe i podatkowe beneficjentów;
- dane historyczne z wcześniejszych okresów sprawozdawczych;
- dane administracyjne gromadzone przez instytucje sektora rybackiego;
- dane statystyki publicznej;
- dane rynkowe dotyczące cen paliw, energii, pasz, surowców i usług;
- dane organizacji producentów, izb gospodarczych i organizacji branżowych;
- wyniki badań ankietowych lub panelowych prowadzonych wśród operatorów;
- dane eksperckie, o ile są udokumentowane i możliwe do weryfikacji;
- dane pochodzące z reprezentatywnej próby przedsiębiorstw.

W przypadku danych z próby przedsiębiorstw należy określić sposób doboru próby, liczbę obserwacji, strukturę próby oraz procedurę eliminacji wartości skrajnych. Rekomenduje się stosowanie mediany lub średniej ważonej, jeżeli rozkład kosztów jest silnie zróżnicowany lub występują obserwacje nietypowe.

1.9. Konkluzja

Zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków w mechanizmie rekompensat z art. 26 ust. 2 rozporządzenia EFMRA jest uzasadnione charakterem interwencji, koniecznością szybkiego wdrożenia wsparcia oraz potrzebą ograniczenia obciążeń administracyjnych po stronie beneficjentów i instytucji wdrażających. Metodyka powinna jednak zachować ścisły związek z rzeczywistymi skutkami ekonomicznymi wyjątkowego zdarzenia, zapewniać równe traktowanie podmiotów, opierać się na obiektywnych i weryfikowalnych danych oraz zawierać mechanizmy zapobiegające nadmiernej rekompensacie.

Najbardziej właściwym rozwiązaniem jest zastosowanie stawek jednostkowych, zgodnie z ust. 1. lit. b art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/1060, dla mierzalnych kosztów dodatkowych oraz kwot ryczałtowych, zgodnie z ust. 1. lit. c art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/1060, lub jednostkowych stawek utraconego dochodu, zgodnie z ust. 1. lit. b art. 53 rozporządzenia (UE) 2021/1060 dla kategorii szkód, których indywidualne rozliczenie byłoby nieproporcjonalne lub niewykonalne w krótkim czasie. Całość metody powinna zostać udokumentowana w sposób umożliwiający kontrolę ex post, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowego celu uproszczonych metod rozliczania wydatków, jakim jest uproszczenie wdrażania pomocy i ograniczenie ryzyka błędu.

2. Przetwórstwo rybne-metodologia NKD

Identyfikacja podstawowych źródeł „szoków cenowych”:

W przypadku sektora przetwórstwa rybnego jako podstawowe źródła nadmiernego wzrostu kosztów, inaczej nadzwyczajnego kosztu dodatkowego (dalej: NKD), zidentyfikowano wzrost cen materiałów opakowaniowych. Wybór opakowań jako głównego czynnika rosnącego w sposób „szokowy” kosztotwórczego w przetwórstwie ryb poprzedzony był analizą struktury kosztów oraz oceną ekspercką możliwości wpływu kryzysu na te struktury kosztów. Opakowania zostały przyjęte jako najbardziej mierzalny, bezpośrednio związany z kryzysem i możliwy do zweryfikowania czynnik kosztotwórczy w przetwórstwie rybnym. W analizie uwzględniono dwie główne grupy opakowań stosowanych w przetwórstwie rybnym:

- a. opakowania metalowe, w szczególności opakowania, których koszt jest powiązany z cenami aluminium - wykorzystywane w pakowaniu konserw rybnych,
- b. opakowania z tworzyw sztucznych, wykorzystywane szeroko w produkcji i sprzedaży wyrobów rybnych – zarówno jako opakowania jednostkowe, przeznaczone do bezpośredniego kontaktu z produktem i sprzedaży konsumenckiej (takie jak tacki, folie, woreczki, opakowania próżniowe, opakowania MAP, pojemniki, wiaderka, kubki, wieczka), jak również jako opakowania zbiorcze i transportowe, wykorzystywane do zabezpieczenia produktów w łańcuchu logistycznym (w tym w szczególności styroboksy).

W niniejszej metodyce osobno projektowano opakowania metalowe i opakowania z tworzyw sztucznych stosując odrębne stopy wzrostu cen dla każdej z tych grup. Wzrost o 9,98% dla opakowań metalowych opiera się na zmianie cen aluminium, natomiast wzrost o 34,87% dla opakowań z tworzyw sztucznych opiera się na zmianie cen wybranych materiałów opakowaniowych z tworzyw sztucznych.

Uwzględniono również różne wolumeny produkcji pakowanej w oba typy opakowań. W konsekwencji w obliczeniach nie zastosowano jednej jednolitej stopy wzrostu dla wszystkich kosztów opakowań, lecz podejścieważone, odzwierciedlające strukturę produkcji oraz zróżnicowaną dynamikę cen.

Końcowa stawka jest determinowana przede wszystkim przez opakowania z tworzyw sztucznych, ze względu na ich dominujący udział w analizowanym wolumenie produkcji. W związku z tym umiarkowane zmiany założenia dotyczącego ceny aluminium miałyby ograniczony wpływ na ostateczną średnią stawkę NKD, natomiast zmiany wskaźnika cen opakowań z tworzyw sztucznych miałyby wpływ silniejszy.

Rokiem referencyjnym dla danych dotyczących kosztów przetwórstwa rybnego jest 2024 r., jako ostatni pełny rok sprawozdawczy, dla którego dostępne są dane sektorowe z

formularza RRW-20. Na podstawie danych RRW-20 za 2024 r. oszacowano, że średni koszt zakupu opakowań w przeliczeniu na masę produkcji sprzedanej wyrobów rybnych wyniósł 0,94 zł/kg.

Średnie wartości dla sektora MŚP opierają się na wiarygodnej bazie danych formularzy RRW-20, rozwijanej i utrzymywanej w ramach wieloletnich mechanizmów statystycznych i sprawozdawczych, obejmujących m.in. wymogi związane z Data Collection Framework oraz krajową sprawozdawczością statystyczną. Dane są gromadzone na potrzeby Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Urzędu Statystycznego oraz sprawozdawczości DCF. Nie zostały one utworzone specjalnie na potrzeby obliczania rekompensat. Zbiór danych dotyczący przetwórstwa rybnego jest gromadzony w formule badania na pełnej populacji (*census*), przy bardzo wysokim poziomie reprezentatywności. Dane podlegają procedurom kontroli jakości zgodnym z wymogami statystyki publicznej oraz DCF, w tym kontrolom prowadzonym w oparciu o wytyczne STECF. W odniesieniu do kosztów opakowań nie zidentyfikowano wartości skrajnych, które mogłyby istotnie zawyżyć obliczoną średnią. Bazowy koszt opakowań należy zatem uznać za reprezentatywny dla docelowej populacji beneficjentów z sektora MŚP a w konsekwencji stawka rekompensaty nie została oparta na jednym ogólnym wskaźniku wzrostu, lecz na ważonym podejściu uwzględniającym różny wolumen produkcji, różne typy opakowań oraz różne tempo wzrostu cen surowców opakowaniowych.

System obliczeń i wypłat:

- System obliczeń oparto na masie produkcji sprzedanej wyrobów rybnych (wolumenie) a nie na jej wartości (przychodach ze sprzedaży). Takie podejście uzasadnić można tym, że masa produkcji jest bezpośrednio powiązana z materiałochłonnością przetwórstwa, w tym z zapotrzebowaniem na opakowania. Im większy wolumen produkcji, tym większe zużycie materiałów opakowaniowych, niezależnie od wartości jednostkowej produktu końcowego.
- W przypadku przetwórstwa rybnego nie uwzględniono energii elektrycznej jako czynnika szokowego, ponieważ w analizowanym okresie nie stwierdzono jej kwalifikowanego wpływu na wzrost kosztów (szoków cenowych) w rozumieniu przyjętej metodyki NKD. Zakłady przetwórstwa rybnego co do zasady nie nabywają energii elektrycznej na rynku spot, lecz funkcjonują w oparciu o średnio- lub długoterminowe umowy z dostawcami energii. W konsekwencji nie jest możliwe precyzyjne określenie, w którym momencie i w jakiej skali zmiany cen energii elektrycznej bezpośrednio przypisywane kryzysowi na Bliskim Wschodzie wpłynęłyby na poszczególne zakłady przetwórcze.

Podstawą naliczenia rekompensaty pozostają zatem koszty materiałów opakowaniowych, tj. opakowań metalowych oraz opakowań z tworzyw sztucznych.

Tabela 1. Dane wejściowe i założenia dla sektora przetwórstwa ryb.

Pozycja	j.m	Wartość/iłość	Uwagi/źródło
Koszt zakupu opakowań w przeliczeniu na 1 kg produkcji wyrobów rybnych	zł/kg	0,94	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-20 za 2024 r.
Wolumen produkcji wyrobów pakowanych w opakowania metalowe w sektorze MŚP	kg	16 455 000	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-20 za 2024 r.
Wolumen produkcji wyrobów pakowanych w opakowania z tworzyw sztucznych w MŚP	kg	249 621 000	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-20 za 2024 r.
Szacowane tempo wzrostu kosztu opakowań metalowych w badanym okresie	%	9,98	Analiza wzrostu cen hurtowych aluminium na rynkach światowych; źródło: Investing.com na podstawie London Metal Exchange, LME Aluminium. Porównano średnie ceny po 28.02.2026 w stosunku do średnich cen z okresu od 01.01.2026 do 27.02.2026
Szacowane tempo wzrostu kosztu opakowań z tworzyw sztucznych w badanym okresie	%	34,87	Analiza wzrostu cen hurtowych podstawowych materiałów opakowaniowych na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej została przeprowadzona na podstawie danych myCEPPI / plasticker.de. W analizie zastosowano ceny uśrednione dla wybranych surowców i materiałów opakowaniowych wykorzystywanych w produkcji opakowań z tworzyw sztucznych, tj. polistyrenu ekspandowanego (EPS), folii z polietylenu małej gęstości (LDPE film), liniowego polietylenu małej gęstości (LLDPE C6) oraz polipropylenu (PP) homopolimerowego do formowania wtryskowego. Porównano średnie ceny tygodniowe tych materiałów do 13. tygodnia 2026 r. ze średnimi cenami tygodniowymi z okresu od 1 stycznia do 27 lutego 2026 r.
Szacowany roczny wzrost kosztów zakupu opakowań metalowych w przeliczeniu na 1 kg produkcji wyrobów rybnych	zł/kg	0,01	Obliczona wartość uśredniona w sektorze MŚP
Szacowany roczny wzrost kosztów zakupu opakowań z tworzyw sztucznych w przeliczeniu na 1 kg produkcji wyrobów rybnych	zł/kg	0,31	Obliczona wartość uśredniona w sektorze MŚP
Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.	%	84,1	Udział okresu od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w całym roku kalendarzowym 2026; współczynnik zastosowany do oszacowania wzrostu kosztów w 2026 r., wynikającego z wojny na Bliskim Wschodzie
NKD: Sumaryczny wzrost kosztu nabycia opakowań w wyniku wojny na Bliskim	zł/kg	0,26	Obliczona wartość uśredniona w sektorze MŚP

Wschodzie w okresie od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w przeliczeniu na 1 kg produkcji wyrobów rybnych			
Szacowana kwota NKD dla sektora MŚP	zł	69 179 760	Obliczona wartość dla sektora MŚP, na podstawie danych RRW-20 za 2024 r.

Obliczenia i wnioski:

Średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu cen opakowań w przetwórstwie to 26 groszy na kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych w sektorze MŚP. Szacowany roczny wzrost kosztów zakupu opakowań metalowych oraz opakowań z tworzyw sztucznych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych obliczono według wzoru:

$$\text{NKD roczny opakowań} = (K \times UOM \times WAM) + (K \times UOT \times WAT)$$

gdzie:

- NKD roczny opakowań – szacowany roczny wzrost kosztów zakupu opakowań w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych,
- K – ogólny koszt nabycia opakowań w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych w roku referencyjnym,
- UOM – udział wolumenu produkcji pakowanej w opakowania metalowe w łącznym wolumenie produkcji objętej analizą,
- WAM – stopa wzrostu cen aluminium, przyjęta jako wskaźnik wzrostu kosztów opakowań metalowych,
- UOT – udział wolumenu produkcji pakowanej w opakowania z tworzyw sztucznych w łącznym wolumenie produkcji objętej analizą,
- WAT – stopa wzrostu cen materiałów opakowaniowych z tworzyw sztucznych, przyjęta jako wskaźnik wzrostu kosztów opakowań z tworzyw sztucznych.

Udziały poszczególnych typów opakowań obliczono według wzorów:

$$UOM = WOM / WŁ$$

$$UOT = WOT / WŁ$$

gdzie:

- WOM – wolumen produkcji pakowanej w opakowania metalowe,
- WOT – wolumen produkcji pakowanej w opakowania z tworzyw sztucznych,
- WŁ – łączny wolumen produkcji objętej analizą.

Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r. obliczono według wzoru:

$$WC = DO / DR$$

gdzie:

- WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.,
- DO – liczba dni okresu oddziaływania czynnika szokowego, tj. liczba dni od dnia wystąpienia zdarzenia do końca okresu kwalifikowalności,
- DR – liczba dni w roku kalendarzowym.

Ostateczny średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu cen opakowań w przetwórstwie rybnym obliczono według wzoru:

$$\text{NKD opakowań} = \text{NKD roczny opakowań} \times WC$$

gdzie:

- NKD opakowań – średni szacowany nadmierny koszt dodatkowy wynikający ze wzrostu cen opakowań w okresie oddziaływania czynnika szokowego, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych,
- NKD roczny opakowań – szacowany roczny wzrost kosztów zakupu opakowań w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych,
- WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r. Ostatecznie do dalszych obliczeń przyjęto średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu cen opakowań w przetwórstwie rybnym w wysokości 0,26 zł/kg produkcji sprzedanej wyrobów rybnych. Wartość NKD dla MŚP to 69,2 mln zł (w mln zł po zaokrągleniu do pierwszego miejsca po przecinku).

Wyплаты dokonywane w oparciu o oświadczenia dotyczące wolumenów produkcji sprzedanej wyrobów rybnych (obejmujących łącznie produkcję własną oraz przetwórstwo usługowe) w roku 2024 składane przez beneficjentów do MIR-PIB, który potwierdza ich zgodność z wartością wykazaną przez dany podmiot w sprawozdaniu statystycznym RRW-20 za rok 2024 (rok, za który dostępne są pełne dane statystyczne). Możliwość stosowania potwierdzeń w formie elektronicznej.

3. Akwakultura (chów i hodowla ryb)

Identyfikacja podstawowych źródeł „szoków cenowych”:

W przypadku sektora akwakultury jako podstawowe przyczyny nadmiernego wzrostu kosztów (inaczej nadzwyczajnego kosztu dodatkowego, dalej: NKD), zidentyfikowano: wzrost kosztów pasz oraz paliw płynnych. Kategorie tych kosztów zostały wskazane po analizie struktury kosztów oraz ocenie eksperckiej. Projekcję nadzwyczajnych kosztów oparto o trzy główne grupy czynników mających istotne znaczenie w prowadzeniu chowu lub hodowli ryb:

- a. pasze ekstrudowane (pełnowartościowe), stosowane przede wszystkim w intensywnych i półintensywnych systemach produkcji ryb, w tym w szczególności w produkcji gatunków łososiowatych, jesiotrowatych i sumokształtnych;
- b. pasze roślinne, w tym pasze zbożowe i śruty, wykorzystywane w szczególności w tradycyjnej gospodarce stawowej w produkcji ryb karpioatych i gatunków towarzyszących;
- c. paliwa płynne, w szczególności olej napędowy, wykorzystywane w bieżącej działalności gospodarstw akwakultury, m.in. do obsługi stawów (w tym uprawa dna stawów), transportu wewnętrznego, prac technicznych, odłowów, dowozu pasz, zasilania sprzętu (kompresory) oraz innych czynności związanych z prowadzeniem produkcji rybackiej.

W obliczeniach uwzględniono dwa główne rodzaje pasz wykorzystywanych w polskiej akwakulturze: pasze pełnoporcjowe ekstrudowane oraz pasze roślinne. Kategorie te zostały następnie zważone według ich wartości i wykorzystania w sektorze akwakultury. Wskazane rodzaje pasz nie mogą zostać jednoznacznie przypisane wyłącznie do jednego typu akwakultury i brak jest danych które mogłyby temu posłużyć. Nie ma też możliwości uzyskania takich informacji w krótkim czasie.

Przykładowo, akwakultura stawowa, w tym produkcja karpia, wykorzystuje zarówno pasze roślinne, jak i pasze pełnoporcjowe a wiele gospodarstw prowadzi mieszaną strukturę produkcji.

Nie istnieje także w Polsce wystarczająco precyzyjna i operacyjnie weryfikowalna klasyfikacja gospodarstw na systemy intensywne i niskointensywne.

W związku z powyższymi argumentami zastosowanie jednej średniej ważonej, opartej na weryfikowalnych danych statystyki publicznej, stanowi najbardziej wiarygodne, ostrożne i proporcjonalne podejście dla kryzysowej uproszczonej metody rozliczania kosztów unikając nadmiernej indywidualizacji stawek i ogranicza ryzyko nadmiernej rekompensaty

Rokiem referencyjnym dla obliczeń kosztów akwakultury jest 2024 r., jako ostatni pełny rok sprawozdawczy, ze względu na dostępne dane społeczno-ekonomiczne z formularza RRW-21. Na podstawie danych sprawozdawczych za 2024 r. ustalono koszty bazowe w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb (łącznie ryba i ikra przeznaczona do konsumpcji oraz narybek). Wyniosły one odpowiednio: 3,40 zł/kg dla pasz ekstrudowanych, 1,49 zł/kg dla pasz roślinnych oraz 0,74 zł/kg dla paliw płynnych. Ze względu na kompletne, aktualne dane odnośnie wolumenu produkcji (z RRW-22) rokiem referencyjnym dla wypłat jest rok 2025. Różnica okresów referencyjnych wynika z normalnego opóźnienia danych społeczno-ekonomicznych w stosunku do produkcyjnych.

Formularze RRW-21 i RRW-22 są oficjalnymi zbiorami danych prowadzonymi na potrzeby Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Urzędu Statystycznego (Program badań Statystycznych Statystyki Publicznej), a także wykorzystywanymi w sprawozdawczości DCF (Data Collection Framework dla EC). Stanowią one zatem najbardziej właściwe i weryfikowalne źródła danych dotyczących informacji społeczno-ekonomicznych oraz produkcyjnych w polskiej akwakulturze.

RRW-21 jest badaniem ankietowym realizowanym na wylosowanej próbie podmiotów prowadzących działalność w zakresie akwakultury natomiast RRW-22 na próbie pełnej (cenzus). Metodyka badania, dobór próby oraz procedury kontroli jakości są prowadzone zgodnie z wymaganiami MRiRW, GUS, DCF oraz wytycznymi grup roboczych STECF. Procedury kontroli jakości obejmują m.in. kontrolę spójności danych oraz eliminację lub korektę wartości skrajnych i błędnych rekordów. Do badania za 2024 r. wylosowano 90 podmiotów – przedsiębiorstw akwakultury. Do dnia 26 listopada 2025 r. wpłynęło 77 wypełnionych formularzy statystycznych RRW-21 za rok 2024, co oznacza uzyskanie wskaźnika odpowiedzi na poziomie 86%.

RRW-22 jest natomiast badaniem pełnym, obejmującym całą populację producentów akwakultury. Charakteryzuje się ono bardzo wysokim poziomem reprezentatywności na dużej populacji respondentów (n = 1344). Ponadto rok 2025 jest pierwszym rokiem, w którym wdrożono elektroniczny system sprawozdawczości RRW-22, co umożliwia efektywną weryfikację danych oraz lepszą obsługę beneficjentów.

System obliczeń i wypłat:

- System obliczeń oparto na masie produkcji sprzedanej ryb, a nie na wartości sprzedaży. Takie podejście wynika z faktu, że masa produkcji akwakultury jest bezpośrednio powiązana z jej materiałochłonnością i energochłonnością, w tym z zapotrzebowaniem na pasze oraz paliwa wykorzystywane w bieżącej obsłudze produkcji. Im większy wolumen produkcji, tym większe zużycie pasz oraz paliwa, niezależnie od ceny jednostkowej sprzedawanych ryb.
- Zastosowanie masy produkcji jako podstawy naliczenia rekompensaty ogranicza również wpływ zróżnicowania cen sprzedaży, gatunków ryb, kanałów dystrybucji oraz

marż uzyskiwanych przez poszczególne gospodarstwa. Mechanizm ten pozwala zatem lepiej odzwierciedlić rzeczywiste obciążenie kosztowe wynikające ze wzrostu cen podstawowych czynników produkcji.

Wieloletnia obserwacja produkcji akwakultury w Polsce wskazuje na relatywnie wysoką stabilność wolumenów produkcji. W związku z tym produkcję sprzedaną w 2025 r. należy uznać za adekwatny wskaźnik skali narażenia sektora na szoki cenowe w 2026 r. Podejście to jest również uzasadnione w przypadku gatunków i systemów produkcji o dłuższych cyklach produkcyjnych. Nawet w przypadku karpia czy jesiotra których cykle produkcyjne są wieloletnie gospodarstwa co do zasady funkcjonują w oparciu o relatywnie stabilną roczną produkcję ryb lub produktów w wielkości handlowej. W konsekwencji występuje wysoki stopień korelacji między rocznymi kosztami produkcji, rocznym przyrostem biomasy oraz roczną produkcją sprzedaną. Ponadto produkcja sprzedana jest znacznie bardziej weryfikowalna niż szacowana produkcja biologiczna lub przyrost biomasy, zwłaszcza w akwakulturze stawowej, gdzie rzeczywista biomasa jest często weryfikowana dopiero w momencie odłowu. Z tego względu produkcja sprzedana stanowi bardziej wiarygodną i audytowalną podstawę do obliczenia kryzysowej uproszczonej metody rozliczania kosztów.

Tabela 2. Dane i założenia w zakresie projekcji NKD w sektorze akwakultury.

Pozycja	j.m	Wartość/ilość	Uwagi/źródło
Koszt paszy ekstrudowanej w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb (do konsumpcji i narybku)	zł/kg	3,40	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-21 za 2024 r.
Koszt zakupu pasz roślinnych, w tym zbożowych, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb (do konsumpcji i narybku)	zł/kg	1,49	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-21 za 2024 r.
Koszt zakupu paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb (do konsumpcji i narybku)	zł/kg	0,74	Obliczenia MIR-PIB na podstawie RRW-21 za 2024 r.
Wzrost cen netto oleju napędowego	%	40,38	Analiza dziennych cen hurtowych netto oleju napędowego, ekodiesel – Orlen; porównano średnie ceny z okresu 28.02.2026–30.04.2026 ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026
Szacowany wzrost ceny paszy ekstrudowanej	%	8,53	Obliczenia na podstawie składu paszy referencyjnej oraz wzrostu cen podstawowych komponentów paszowych: soi, pszenicy, oleju rzepakowego i mączki rybnej. Dla pszenicy wykorzystano dzienne ceny hurtowe US Wheat Futures Historical Data poprzez Investing.com, dotyczące kontraktów CBOT

			Wheat / Chicago Wheat Futures; dla oleju rzepakowego – dzienne ceny rzepaku Euronext – MATIF Rapeseed Futures, historical settlement prices (EUR/t); dla mączki rybnej – miesięczne ceny World Bank Commodity Price Data (\$/t). Porównano średnie ceny po 28.02.2026 r. ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026; w przypadku mączki rybnej porównano średnią z miesięcy 03–04.2026 ze średnią z miesięcy 01–02.2026.
Szacowany wzrost ceny pasz zbożowych	%	10,52	Obliczenia na podstawie składu paszy referencyjnej oraz wzrostu cen podstawowych komponentów paszowych: soi, pszenicy, oleju rzepakowego oraz komponentów pochodzenia morskiego reprezentowanych przez mączkę rybną. Skład paszy referencyjnej przyjęto na podstawie bazy Practical Aquaculture Feed Formulation Database (PAFF) v6.0, Dec 3rd 2025, dla paszy Rainbow trout grower. Dla soi wykorzystano dzienne ceny US Soybeans Futures dostępne poprzez serwis Investing.com, wyrażone w USD za buszel soi; dla pszenicy – dzienne ceny US Wheat Futures Historical Data dostępne poprzez serwis Investing.com, dotyczące kontraktów CBOT Wheat / Chicago Wheat Futures, wyrażone w centach USD za buszel; dla oleju rzepakowego – jako przybliżenie zmian cen surowca oleistego – wykorzystano dzienne ceny rozliczeniowe kontraktów terminowych Rapeseed / Colza Futures notowanych na Euronext Derivatives Paris, wyrażone w EUR/t; dla mączki rybnej – miesięczne ceny World Bank Commodity Price Data (The Pink Sheet), wyrażone w nominalnych USD/t. Porównano średnie ceny z okresu 01.03.2026–30.04.2026 ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026; w przypadku mączki rybnej porównano średnią z miesięcy 03–04.2026 ze średnią z miesięcy 01–02.2026..
Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz ekstrudowanych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb	zł/kg	0,29	Wartość obliczona
Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz roślinnych, w tym zbożowych, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb	zł/kg	0,16	Wartość obliczona

Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb	zł/kg	0,30	Wartość obliczona
Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.	%	84,1	Udział okresu od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w całym roku kalendarzowym 2026; współczynnik zastosowany do oszacowania wzrostu kosztów w 2026 r., wynikającego z wojny na Bliskim Wschodzie
NKD: Sumaryczny wzrost kosztów nabycia pasz i paliw płynnych w wyniku wojny na Bliskim Wschodzie w okresie od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb	zł/kg	0,63	Wartość obliczona
Szacowana kwota NKD dla sektora MŚP	zł	29 654 326	Obliczona wartość dla sektora MŚP, na podstawie danych RRW-22 (<i>Produkcja rybacka prowadzona w stawach rybnych i innych urządzeniach służących do chowu lub hodowli w roku 2025</i>), wg stanu bazy z 10.05.2026 r.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że w 2026 r. sektor akwakultury poniósł nadmierne koszty dodatkowe wynikające przede wszystkim ze wzrostu cen pasz oraz paliw płynnych. Wzrost ten miał bezpośredni wpływ na koszty prowadzenia chowu i hodowli ryb, ponieważ pasze oraz paliwa należą do podstawowych i powtarzalnych nakładów produkcyjnych w akwakulturze. Średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu kosztów pasz i paliw płynnych w sektorze akwakultury wynosi 0,63 zł/kg produkcji sprzedanej ryb.

Szczegółowe przygotowanie danych i obliczenia NKD

Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz i paliw płynnych w sektorze akwakultury w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb obliczono w sposób kaskadowy przyjmując następujące założenia odnośnie pasz ekstrudowanych, pasz roślinnych i paliwa.

Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz ekstrudowanych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb:

$$WRPE = KPE \times WPE$$

gdzie:

WRPE – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz ekstrudowanych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

KPE – bazowy koszt nabycia pasz ekstrudowanych w przeliczeniu na 1 kg produkcji

sprzedanej ryb w roku referencyjnym,

WPE – szacowana stopa wzrostu cen pasz ekstrudowanych.

Wskaźnik wzrostu cen pasz ekstrudowanych (**WPE**) obliczono jako średnią ważoną wzrostu cen podstawowych komponentów surowcowych paszy referencyjnej, z uwzględnieniem udziału każdego komponentu w strukturze tej paszy.

$$\mathbf{WPE = (WCS \times US) + (WCP \times UP) + (WCOR \times UOR) + (WCMR \times UMR) + (WCPK \times UPK)}$$

gdzie:

WPE – wskaźnik wzrostu cen pasz ekstrudowanych,

WCS – wskaźnik wzrostu ceny soi,

US – udział soi w paszy referencyjnej,

WCP – wskaźnik wzrostu ceny pszenicy,

UP – udział pszenicy w paszy referencyjnej,

WCOR – wskaźnik wzrostu ceny oleju rzepakowego,

UOR – udział oleju rzepakowego w paszy referencyjnej,

WCMR – wskaźnik wzrostu ceny mączki rybnej,

UMR – udział mączki rybnej w paszy referencyjnej,

WCPK – wskaźnik wzrostu cen pozostałych komponentów paszy, przyjęty jako średni ważony wzrost cen komponentów objętych szczegółową analizą,

UPK – udział pozostałych komponentów w paszy referencyjnej.

Wskaźniki wzrostu cen poszczególnych komponentów paszy referencyjnej obliczono według następujących wzorów:

$$\mathbf{WCS = ((CS2 - CS1) / CS1) \times 100\%}$$

$$\mathbf{WCP = ((CPP2 - CPP1) / CPP1) \times 100\%}$$

$$\mathbf{WCOR = ((COR2 - COR1) / COR1) \times 100\%}$$

$$\mathbf{WCMR = ((CMR2 - CMR1) / CMR1) \times 100\%}$$

gdzie:

CS2 – średnia cena soi w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego, tj. od 28.02.2026 r. do 30.04.2026 r.,

CS1 – średnia cena soi w okresie referencyjnym, tj. od 01.01.2026 r. do 27.02.2026 r.,

CPP2 – średnia cena pszenicy w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego, tj. od 28.02.2026 r. do 30.04.2026 r.,

CPP1 – średnia cena pszenicy w okresie referencyjnym, tj. od 01.01.2026 r. do 27.02.2026 r.,

COR2 – średnia cena oleju rzepakowego w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego, tj. od 28.02.2026 r. do 30.04.2026 r.,

COR1 – średnia cena oleju rzepakowego w okresie referencyjnym, tj. od 01.01.2026 r.

do 27.02.2026 r.,

CMR2 – średnia cena mączki rybnej w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego,

CMR1 – średnia cena mączki rybnej w okresie referencyjnym.

W przypadku mączki rybnej, ze względu na miesięczną dostępność danych, za okres po wystąpieniu czynnika szokowego przyjęto średnią cenę z miesięcy marzec–kwiecień 2026 r., natomiast za okres referencyjny średnią cenę z miesięcy styczeń–luty 2026 r.

Dla pozostałych komponentów paszy, które nie zostały objęte odrębną analizą cenową, zastosowano wskaźnik **WCPK**, odpowiadający średniemu ważonemu wzrostowi cen komponentów, dla których przeprowadzono szczegółowe obliczenia. Takie podejście pozwala zachować spójność obliczeń, przy jednoczesnym uniknięciu arbitralnego pomijania części struktury paszy referencyjnej.

$$\mathbf{WRPR = KPR \times WPR}$$

gdzie:

WRPR – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz roślinnych, w tym zbożowych, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

KPR – bazowy koszt nabycia pasz roślinnych, w tym zbożowych, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb w roku referencyjnym,

WPR – szacowana stopa wzrostu cen pasz roślinnych, w tym zbożowych.

Wskaźnik wzrostu cen pasz roślinnych, w tym zbożowych (**WPR**), obliczono jako średnią ważoną wzrostu cen podstawowych komponentów pasz roślinnych wykorzystywanych w akwakulturze, tj. pszenicy i kukurydzy, z uwzględnieniem ich udziału w referencyjnej strukturze paszy roślinnej.

$$\mathbf{WPR = (WCP \times UPR) + (WCK \times UKR)}$$

gdzie:

WPR – wskaźnik wzrostu cen pasz roślinnych, w tym zbożowych,

WCP – wskaźnik wzrostu ceny pszenicy,

UPR – szacunkowy udział pszenicy w referencyjnej strukturze pasz roślinnych wykorzystywanych w akwakulturze,

WCK – wskaźnik wzrostu ceny kukurydzy,

UKR – szacunkowy udział kukurydzy w referencyjnej strukturze pasz roślinnych wykorzystywanych w akwakulturze.

Wskaźniki wzrostu cen pszenicy i kukurydzy obliczono według następujących wzorów:

$$\mathbf{WCP = ((CPP2 - CPP1) / CPP1) \times 100\%}$$

$$\mathbf{WCK = ((CPK2 - CPK1) / CPK1) \times 100\%}$$

gdzie:

CPP2 – średnia cena pszenicy w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego, tj. od 28.02.2026 r. do 30.04.2026 r.,

CPP1 – średnia cena pszenicy w okresie referencyjnym, tj. od 01.01.2026 r. do 27.02.2026 r.,

CPK2 – średnia cena kukurydzy w okresie po wystąpieniu czynnika szokowego, tj. od 28.02.2026 r. do 30.04.2026 r.,

CPK1 – średnia cena kukurydzy w okresie referencyjnym, tj. od 01.01.2026 r. do 27.02.2026 r.

Szacowany roczny wzrost kosztów nabycia paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb obliczono według wzoru:

$$\mathbf{WRP = KP \times WP}$$

gdzie:

WRP – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

KP – bazowy koszt nabycia paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb w roku referencyjnym,

WP – szacowana stopa wzrostu cen paliw płynnych.

Łączny roczny wzrost kosztów nabycia pasz i paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb obliczono według wzoru:

$$\mathbf{WR\acute{L} = WRPE + WRPR + WRP}$$

gdzie:

WR\acute{L} – łączny roczny wzrost kosztów nabycia pasz i paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

WRPE – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz ekstrudowanych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

WRPR – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia pasz roślinnych, w tym zbożowych, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

WRP – szacowany roczny wzrost kosztów nabycia paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb.

Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r. obliczono według wzoru:

$$\mathbf{WC = DO / DR}$$

gdzie:

WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.,

DO – liczba dni okresu oddziaływania czynnika szokowego, tj. liczba dni od dnia

wystąpienia zdarzenia do końca okresu kwalifikowalności,
DR – liczba dni w roku kalendarzowym.

Ostateczny średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu kosztów pasz i paliw płynnych w sektorze akwakultury obliczono według wzoru:

$$\text{NKD akwakultury} = \text{WR}\text{ł} \times \text{WC}$$

gdzie:

NKD akwakultury – średni szacowany nadmierny koszt dodatkowy wynikający ze wzrostu kosztów pasz i paliw płynnych w okresie oddziaływania czynnika szokowego, w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

WRł – łączny roczny wzrost kosztów nabycia pasz i paliw płynnych w przeliczeniu na 1 kg produkcji sprzedanej ryb,

WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.

- Szacowana łączna wartość NKD dla sektora MŚP w akwakulturze to 29,7 mln zł (w mln zł po zaokrągleniu do pierwszego miejsca po przecinku).
- Wpłaty dokonywane w oparciu o deklaracje wolumenów składane przez beneficjentów do MIR-PIB, który potwierdza ich zgodność z wartością wykazaną przez dany podmiot w sprawozdaniu statystycznym RRW-22 za rok 2025 (rok, za który dostępne są pełne dane statystyczne). Możliwość stosowania potwierdzeń w formie elektronicznej.

4. Rybactwo śródlądowe (gospodarka rybacka prowadzona w publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących)

Identyfikacja podstawowych źródeł „szoków cenowych”:

- W przypadku sektora rybactwa śródlądowego (gospodarki rybackiej prowadzonej w publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących) jako podstawowe źródła nadmiernego wzrostu kosztów, inaczej nadzwyczajnego kosztu dodatkowego, dalej: NKD, zidentyfikowano wzrost kosztów paliw płynnych oraz wzrost cen pszenicy, wpływający na wysokość czynszów dzierżawnych za obwody rybackie. Wybór czynników szokowych poprzedzony została analizą kosztów branży oraz oceną ekspercką. W projekcji uwzględniono dwie główne grupy kosztów mających istotne znaczenie dla prowadzenia rybactwa śródlądowego:

a. paliwa płynne, w szczególności olej napędowy, wykorzystywane w bieżącej działalności rybackiej, m.in. do obsługi jednostek pływających, transportu, dojazdów do łowisk, prowadzenia odłowów, zarybień, kontroli obwodów rybackich oraz innych czynności związanych z wykonywaniem rybactwa śródlądowego;

b. czynsze dzierżawne za obwody rybackie, których wysokość jest w praktyce powiązana z ceną pszenicy, ponieważ czynsz za dzierżawę obwodów rybackich jest najczęściej określany lub waloryzowany w ekwiwalencie pszenicy. Wzrost cen pszenicy przekłada się zatem bezpośrednio na wzrost kosztów prowadzenia działalności rybackiej w obwodach rybackich.

W praktyce poszczególne umowy dzierżawy obwodów rybackich mogą różnić się szczegółowym sposobem aktualizacji czynszu, w tym terminem waloryzacji lub ewentualnym opóźnieniem w przeniesieniu zmian cen pszenicy na wysokość czynszu. Metodyka nie zakłada jednak odtworzenia skutków każdej indywidualnej umowy dzierżawnej, lecz ustalenie uproszczonej, sektorowej stawki kosztu dodatkowego, opartej na najbardziej obiektywnym i weryfikowalnym wskaźniku powiązanim z tą kategorią kosztów.

Cena pszenicy została przyjęta jako właściwy wskaźnik sprawczy, ponieważ w praktyce czynsze za dzierżawę obwodów rybackich są określane lub waloryzowane w odniesieniu do równowartości pszenicy. Zastosowane podejście należy zatem traktować jako pragmatyczne i proporcjonalne przybliżenie średniego wpływu wzrostu cen pszenicy na koszty dzierżawy w sektorze, przy zachowaniu przejrzystości i weryfikowalności obliczeń.

- Rokiem referencyjnym dla danych dotyczących rybactwa śródlądowego jest 2024 r., jako ostatni pełny rok sprawozdawczy, dla którego dostępne są dane sektorowe z formularza RRW-23. Na podstawie danych IRŚ-PIB z RRW-23 za 2024 r. ustalono powierzchnię

obwodów rybackich, wielkość odłowów oraz przeciętną produkcję w przeliczeniu na 1 ha powierzchni obwodów.

- Metodyka obejmuje wyłącznie profesjonalną działalność rybacką prowadzoną w publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących. Zapewniono to przez dopuszczenie do projekcji nadzwyczajnych kosztów (i dalej do wypłat) wyłącznie producentów masy ryb odłowionych przy użyciu zawodowych narzędzi połowu i wykazanych w formularzu RRW-23. Obliczone wartości kosztów nie są w ten sposób powiązane z przychodami z wędkarstwa rekreacyjnego, opłatami za zezwolenia wędkarskie ani z innymi formami działalności niezawodowej. Dane o produkcji zaczerpnięto z formularza RRW-23 jest formularzem Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej, a dane z tego formularza są przekazywane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

System obliczeń i wypłat:

- System obliczeń oparto na masie złowionych ryb, a nie na wartości sprzedaży lub przychodzie. Takie podejście wynika z faktu, że masa odłowu (a nie przychód) jest bezpośrednio powiązana z nakładami ponoszonymi w działalności rybackiej, w szczególności kosztami zużycia paliwa.
- Zastosowanie masy odłowu jako podstawy naliczenia rekompensaty ogranicza także wpływ zróżnicowania cen sprzedaży poszczególnych gatunków ryb, struktury asortymentowej odłowów, kanałów sprzedaży oraz indywidualnych marż uzyskiwanych przez użytkowników rybackich. Mechanizm ten pozwala zatem odzwierciedlić rzeczywiste obciążenie kosztowe wynikające ze wzrostu cen podstawowych czynników wytwórczych w działalności rybackiej.
- Rozwiązanie zapewnia zarówno kwalifikowalność, jak i proporcjonalność wsparcia. Kwalifikowalność jest zapewniona, ponieważ działalność w zakresie wędkarstwa rekreacyjnego nie jest finansowana.
- Proporcjonalność zapewniono, stosując zmienną w postaci kilogramów odłowów ryb, tj. do rzeczywistej skali działalności rybackiej w wodach śródlądowych.

Tabela 3. Dane wejściowe i założenia projekcji NKD w sektorze rybactwa śródlądowego.

Pozycja	j.m	Na kg	Podstawa obliczeń
Powierzchnia obwodów rybackich w 2024 r.	ha	391 707	Dane IRŚ-PIB (RRW-23)
Produkcja ryb w 2024 r.	kg	1 431 998	Dane IRŚ-PIB (RRW-23)
Produkcja w przeliczeniu na 1 ha powierzchni obwodów rybackich w 2024 r.	kg/ha	3,66	Obliczenia wg danych IRŚ-PIB (RRW-23)

Zużycie oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb	dm ³ /kg	0,39	Wg danych ankietowych (ankieta ad hoc MIR-PIB 2022 r.)
Koszty netto zakupu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb	zł/kg	1,90	Obliczenia przy uwzględnieniu ceny netto paliwa (olej napędowy) przed wybuchem wojny na Bliskim Wschodzie (wg danych serwisu e-petrol.pl za okres 01.01.2026-27.02.2026)
Przeciętny koszt czynszu za dzierżawę obwodów rybackich w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb	zł/kg	3,30	Wg danych ankietowych (ankieta ad hoc MIR-PIB 2022 r.)
Wzrost cen netto oleju napędowego	%	40,38	Analiza wzrostu dziennych cen hurtowych netto oleju napędowego, ekodiesel – Orlen; porównano średnie ceny z okresu 28.02.2026–30.04.2026 ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026
Wzrost cen pszenicy	%	12,55	Analiza wzrostu dziennych cen hurtowych pszenicy na rynkach światowych, z wykorzystaniem danych US Wheat Futures Historical Data dostępnych poprzez serwis Investing.com, dotyczących kontraktów CBOT Wheat / Chicago Wheat Futures; porównano średnie ceny z okresu 28.02.2026–30.04.2026 ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026
Szacowany roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg odłowu	zł/kg	0,77	Wartość obliczana
Szacowany roczny wzrost kosztów czynszu dzierżawnego, powiązanego z ceną pszenicy, w przeliczeniu na 1 kg odłowu	zł/kg	0,41	Wartość obliczana
Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.	%	84,1	Udział okresu od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w całym roku kalendarzowym 2026; współczynnik zastosowany do oszacowania wzrostu kosztów w 2026 r., wynikającego z wojny na Bliskim Wschodzie
NKD: Sumaryczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego oraz kosztów czynszu dzierżawnego w wyniku wojny na Bliskim Wschodzie w okresie od 28.02.2026 r. do 31.12.2026 r. w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb	zł/kg	0,99	dla okresu od 28.02.2026 do 31.12.2026

Szacowana kwota NKD dla sektora MŚP w rybołówstwie śródlądowym		1 417 678	Obliczenie na podstawie danych IRŚ-PIB (RRW-23 za 2024 r.)
--	--	-----------	--

* Badanie zostało przeprowadzone w 2022 r. i objęło użytkowników obwodów rybackich. Dotyczyło szacowania zużycia oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb oraz kosztów czynszu w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb w tym sektorze. Respondenci reprezentowali 74 017,64 ha obwodów rybackich, co odpowiadało wówczas 19% powierzchni obwodów rybackich objętych sprawozdawczością RRW-23. Na chwilę przygotowania dokumentu nie istnieje nowszy zbiór danych w tym zakresie a ponowne przygotowanie byłoby wysoce czasochłonne.

Historycznie ustalony współczynnik zużycia paliwa został połączony ze zaktualizowaną średnią ceną netto oleju napędowego z okresu przedkryzysowego w 2026 r. Pozwoliło to na aktualizację bazowego kosztu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb, przy jednoczesnym zachowaniu najlepszej dostępnej technicznej estymacji zużycia paliwa.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że w 2026 r. sektor rybactwa śródlądowego poniósł nadmierne koszty dodatkowe wynikające przede wszystkim ze wzrostu cen paliw płynnych oraz wzrostu cen pszenicy, wpływającego na wysokość czynszów dzierżawnych za obwody rybackie.

Średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu kosztów oleju napędowego oraz czynszów dzierżawnych w sektorze rybactwa śródlądowego wynosi 0,99 zł/kg odłowów (produkcji ryb).

Szacowany roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego oraz kosztów czynszu dzierżawnego w rybactwie śródlądowym w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb obliczono według następujących wzorów:

$$\mathbf{WRON = KON \times WOX}$$

gdzie:

WRON – szacowany roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

KON – bazowy koszt netto zakupu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb,

WOX – szacowana stopa wzrostu cen netto oleju napędowego.

$$\mathbf{WRCD = KCD \times WP}$$

gdzie:

WRCD – szacowany roczny wzrost kosztów czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

KCD – bazowy koszt czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg produkcji ryb,
WP – szacowana stopa wzrostu cen pszenicy, przyjęta jako wskaźnik wzrostu kosztów czynszu dzierżawnego powiązanego z ceną pszenicy.

Łączny roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego oraz kosztów czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb obliczono według wzoru:

$$\mathbf{WR\acute{L} = WRON + WRCD}$$

gdzie:

WR \acute{L} – łączny roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego oraz kosztów czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

WRON – szacowany roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

WRCD – szacowany roczny wzrost kosztów czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb.

Współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r. obliczono według wzoru:

$$\mathbf{WC = DO / DR}$$

gdzie:

WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.,

DO – liczba dni okresu oddziaływania czynnika szokowego, tj. liczba dni od dnia wystąpienia zdarzenia do końca okresu kwalifikowalności,

DR – liczba dni w roku kalendarzowym.

Ostateczny średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu kosztów oleju napędowego oraz czynszów dzierżawnych w sektorze rybactwa śródlądowego obliczono według wzoru:

$$\mathbf{NKD \text{ rybactwa } \acute{s}r\acute{o}dl\acute{a}dowego = WR\acute{L} \times WC}$$

gdzie:

NKD rybactwa śródlądowego – średni szacowany nadmierny koszt dodatkowy wynikający ze wzrostu kosztów oleju napędowego oraz czynszów dzierżawnych w okresie oddziaływania czynnika szokowego, w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

WR \acute{L} – łączny roczny wzrost kosztów zakupu oleju napędowego oraz kosztów czynszu dzierżawnego w przeliczeniu na 1 kg odłowu ryb,

WC – współczynnik czasu oddziaływania czynnika szokowego w 2026 r.

Ostatecznie do dalszych obliczeń przyjęto średni szacowany NKD wynikający ze wzrostu kosztów oleju napędowego oraz czynszów dzierżawnych w sektorze rybactwa śródlądowego w wysokości **0,99 zł/kg odłowów, tj. produkcji ryb.**

- Szacowana wartość sumaryczna NKD dla sektora to ok. 1,4 mln zł (w mln zł w zaokrągleniu do 1 miejsca po przecinku).
- Wypłaty rekompensat powinny być realizowane na podstawie oświadczeń beneficjentów co do wolumenu odłowu ryb, wykazanych w formularzach RRW-23 za 2024 r. (rok, za który dostępne są pełne dane statystyczne), weryfikowanych i potwierdzanych przez IRŚ-PIB.

1.5. Rybołówstwo morskie

Identyfikacja źródeł „szoków cenowych”:

- Podstawą obliczeń są zidentyfikowane czynniki szokowe oddziałujące negatywnie na sektor rybołówstwa morskiego. Szokową postać odnotowały dynamiki wzrostu cen paliwa (diesel) użytkowanego przez statki rybackie powodując wzrost kosztów zużycia energii. Inne koszty, w okresie po wybuchu wojny w Zatoce Perskiej nie wykazywały tak znaczących dynamik i/lub miały albo marginalne znaczenie dla ekonomiki statku albo występowały w ciągu roku w częstotliwości trudnej do statystycznego ustalenia czy skorelowania w czasie wzrostu ceny z kosztem (np. wymiana oleju uzależniona od przepracowanych motogodzin statku i rodzaju silnika). Takie stwierdzenie było możliwe po przeprowadzeniu analizy struktur kosztów i ocenie eksperckiej.
- Jako okres referencyjny dla obliczeń wartości nadzwyczajnych kosztów rybołówstwa morskiego przyjęto lata 2022-2024. Stanowią one trzy ostatnie pełne okresy sprawozdawcze. Przyjęto okres trzyletni ze względu na znaczące zmiany wolumenu produkcji (systematyczne spadki połowów z 110 tys. t w 2022, poprzez 95 tys. ton w 2023 do 76 tys. ton w roku 2024) oraz w mniejszym zakresie -zmiany liczby statków rybackich (797 w 2022, 787 w 2023 i 721 w 2024 r.).
- Źródłem danych ekonomicznych były raporty flotowe za lata 2023, 2024 i 2025 prezentujące wyniki ekonomiczne floty rybackiej. Raporty publikowane na stronie internetowej MRiRW <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/raporty-flotowe>. Wartości w raporcie wyrażone w tys. Euro przeliczono według kursu Euro na dzień 23.04.2026 (średni kurs NBP).

Tabela 4. Wartości zużycia energii w segmentach floty rybackiej.

j.m.	Rok	VL0008 PG	VL0812 PG	VL1218 DFN	VL1218 DTS	VL 1218 TM	VL1824 TM	VL2440 TM	Ogółem
Tys. euro	2024	429	545	32	490	259	867	3151	5773
Tys. euro	2023	375	731	55	784	572	764	4019	7300
Tys. euro	2022	381	770	67	1262	476	1045	3893	7894

Źródło: raporty flotowe MRiRW

- Podstawą naliczeń były koszty energii ponoszone przez 7 segmentów floty rybackiej. Nieznany jest udział innych nośników energii, ale wiedza ekspercka pozwala ustalić, iż ich udział w tej kategorii kosztów jest marginalny. Wartości kosztów energii uśredniono w poszczególnych segmentach. Ze względu na konieczność uproszczeń obliczone koszty zagregowano z 7 segmentów do trzech przedziałów długości statków to jest: statki do 11,99m, od 12m do 17,99m i powyżej 18m długości.

- W bieżącym, 2026 roku „szok cenowy” (NKD -nadmierny koszt dodatkowy) wyniósł dla oleju napędowego 40,38% (ekodiesel). Wartość tą obliczono na podstawie analizy dziennych cen hurtowych netto oleju napędowego, ekodiesel – Orlen. Porównano średnie ceny z okresu 28.02.2026–30.04.2026 ze średnimi cenami z okresu 01.01.2026–27.02.2026. Zastosowanie cen hurtowych powoduje brak konieczności uwzględniania pomocy państwa w postaci obniżek podatku VAT. W momencie powstawania niniejszego dokumentu brak jest prognoz i scenariuszy rozwoju cen tego źródła energii. Z tego powodu przyjęto zasadę ustalenia skali szoku cenowego i odniesienia go do pozostałej części roku 2026 bazując na uśrednionych kosztach zużycia energii floty rybackiej.
- Aby wyeliminować wpływ jednostek poniżej progu jednej tony połowu -koszty energii segmentu pomniejszono proporcjonalnie do udziału tych statków w połowach całkowitych segmentu („Udział połowiąjących powyżej 1 t ryb statków w całkowitym wolumenie połowów 2024”). Mmasa produkcji rybackiej została w ten sposób powiązana z energochłonnością rybołówstwa morskiego.
- W efekcie przedstawionego opracowania danych obliczono nadzwyczajny koszt dodatkowy (NKD) dla każdego przedziału długości w postaci wzoru:

$$NDK_{rm} = \frac{NKD_{2022-2024}}{L_{2024}} \times WC$$

gdzie:

NDK_{rm} -nadmierne dodatkowe koszty (NDK) przedziału długości łodzi

NKD 2022-2024 -uśrednione w okresie NDK dla przedziału długości statków z progiem minimum 1 tony połowu rocznie

L -liczba łodzi w danym przedziale długości w roku 2024 połowiąjących powyżej 1 tony rocznie,

WC -współczynnik czasu w roku 2026.

System obliczeń i wypłat:

- Przyjęto założenie obliczenia NKD w postaci kwoty zryczałtowanej na 1 statek rybacki przeliczony według wcześniej podanego wzoru. Zastosowano próg połowów w wysokości 1 tony ryb rocznie (w roku referencyjnym 2024) jako uprawniający do uzyskania rekompensaty. Tylko takie statki zostały uwzględnione w obliczeniach. Próg zastosowano kierując się przesłanką gospodarności mając na celu ograniczenie kosztochłonnych wypłat drobnych kwot (tzw. „groszowych”) dla wielu uprawnionych. Na przykład w roku 2024 poniżej jednej tony zловиło 184 statków pierwszego przedziału długości, ale ich udział w połowach wyniósł zaledwie 1,1%. Oznacza to marginalną

energochłonność a zatem i skalę potencjalnej pomocy. Część z tych statków trwale wycofała się z działalności w kolejnych latach.

- W celu obliczenia łącznego budżetu NKD na rok 2026 posłużono się wykazem statków z dnia 08.05.2026 dostarczonym przez Centrum Monitorowania Rybołówstwa w Gdyni.

Tabela 5. Średnie NKD w zł na kg połowu w latach 2022-2024 w 3 przedziałach długości statków:

Wyszczególnienie	Źródło	0-11,99 m	12-17,99 m	18-40 m
Średnia liczba jednostek w okresie 2022-2024	Raporty flotowe MRiRW za 2023, 2024 i 2025	624	59	86
Średni koszt zużycia energii (tys. euro) w okresie 2022-2024	Raporty flotowe MRiRW za 2023, 2024 i 2025	1077,0	1332,3	4579,7
Współczynnik okresu wojny w 2026 (relacja dni do 27.02 do reszty roku)	Kalendarz	0,8411	0,8411	0,8411
Stopa wzrostu kosztów energii w 2026 Ekodiesel hurtowy -stan na 30.04)	Orlen -notowania hurtowe Ekodiesel do dnia 30.04	0,404	0,404	0,404
Średni wzrost kosztów energii na przedział (tys Euro)	obliczenie	435	538	1849
Liczba statków w 2024 połowiących poniżej 1 tony	Centrum Monitorowania Rybołówstwa	184	5	6
Udział połowiących powyżej 1 t ryb statków w całkowitym wolumenie połowów 2024	Centrum Monitorowania Rybołówstwa	98,900%	99,970%	99,999%
Energia w tys. euro	obliczenie	1065	1332	4580
NKD w tys. euro	obliczenie	362	452	1555
Kurs Euro na dzień	https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/kursy/tabela-a/	4,25	4,25	4,25
NKD w tys. zł	obliczenie	1537	1923	6610
Liczba jednostek w 2024 roku połowiących powyżej 1 t	Centrum Monitorowania Rybołówstwa	407	42	77
NKD na statek w tys. zł	Obliczenie	3,78	45,77	85,85
Liczba statków według wykazu na dzień 08.05.2026 pomniejszona o liczbę statków łowiących poniżej limitu (szt.)	Centrum Monitorowania Rybołówstwa	354	16	89

Budżet łączny NKD	obliczenie	1337	732	7640
Razem (tys. zł)		9710		

Wnioski:

- Wartość NKD na kg w rybołówstwie morskim obliczona na podstawie kosztów energii wyniosła od 3,7 do 85,9 tys. zł na statek. Była zróżnicowana w zależności od energochłonności w danym przedziale długości statków.
- Przedstawione wartości dają możliwość realizacji systemu wypłat opartego na zryczałtowanych NKD na statek rybacki spełniający wymóg minimalnego połowu w wysokości 1 tony ryb rocznie w roku referencyjnym (2024).
- Biorąc pod uwagę liczbę statków poławiających poniżej progu 1 tony i listę aktywnych statków na dzień 08.05.2026 łączna skala wypłat może wynieść 9,71mln zł. Wartość ta ma charakter orientacyjny ze względu na jednostki trwale wycofane z eksploatacji w okresie pomiędzy 2024 rokiem a 08.05.2026 r.
- Określenie listy jednostek odbędzie się oparciu o dane połowowe roku 2024 dokonywane przez Centrum Monitorowania Rybołówstwa w Gdyni (wyładunki w relacji pełnej).

Aneks techniczny (dane źródłowe)

Tabela 1. Dane źródłowe – ceny aluminium

Data	Cena USD za tonę
04/30/2026	3483,50
04/29/2026	3481,40
04/28/2026	3539,50
04/27/2026	3580,80
04/24/2026	3603,00
04/23/2026	3619,52
04/22/2026	3629,00
04/21/2026	3532,50
04/20/2026	3555,00
04/17/2026	3557,00
04/16/2026	3644,45
04/15/2026	3620,15
04/14/2026	3584,00
04/13/2026	3626,75
04/10/2026	3511,25
04/09/2026	3446,60
04/08/2026	3478,00
04/07/2026	3464,50
04/02/2026	3468,50
04/01/2026	3523,80
03/31/2026	3429,55
03/30/2026	3431,50
03/27/2026	3275,20
03/26/2026	3248,95
03/25/2026	3245,50

03/24/2026	3239,50
03/23/2026	3227,50
03/20/2026	3194,95
03/19/2026	3242,00
03/18/2026	3415,18
03/17/2026	3369,60
03/16/2026	3391,20
03/13/2026	3420,00
03/12/2026	3519,35
03/11/2026	3446,00
03/10/2026	3393,00
03/09/2026	3384,45
03/06/2026	3425,90
03/05/2026	3279,95
03/04/2026	3333,50
03/03/2026	3277,50
03/02/2026	3194,45
02/27/2026	3146,90
02/26/2026	3148,10
02/25/2026	3175,40
02/24/2026	3110,90
02/23/2026	3092,75
02/20/2026	3101,90
02/19/2026	3071,85
02/18/2026	3084,50
02/17/2026	3040,30
02/16/2026	3045,30
02/13/2026	3095,75
02/12/2026	3097,15
02/11/2026	3119,85

02/10/2026	3101,50
02/09/2026	3129,55
02/06/2026	3111,65
02/05/2026	3035,10
02/04/2026	3052,15
02/03/2026	3105,15
02/02/2026	3054,20
01/30/2026	3117,65
01/29/2026	3230,50
01/28/2026	3267,00
01/27/2026	3210,35
01/26/2026	3199,35
01/23/2026	3175,35
01/22/2026	3140,90
01/21/2026	3119,58
01/20/2026	3117,80
01/19/2026	3166,40
01/16/2026	3140,70
01/15/2026	3170,25
01/14/2026	3186,50
01/13/2026	3190,40
01/12/2026	3189,80
01/09/2026	3147,85
01/08/2026	3089,05
01/07/2026	3086,55
01/06/2026	3133,85
01/05/2026	3087,40
01/02/2026	3023,10

(źródło: *Investing.com*, dane cenowe aluminium na podstawie notowań London Metal Exchange – LME Aluminium, dane ogólnodostępne).

Tabela 2. Dane źródłowe – ceny materiałów opakowaniowych z tworzyw sztucznych

		Cena (EUR/tonę)			
Rok:	Tydzień:	Expanded polystyrene (EPS)	Low-density polyethylene (LDPE film)	Linear low-density polyethylene (LLDPE C6)	PP homo-polymer injection molding
2026	13	1592	1728	1545	1653
	12	1560	1693	1346	1514
	11	1537	1500	1317	1336
	10	1698	1274	1227	1156
	9	1378	1118	1047	973
	8	1378	1118	1047	973
	7	1378	1114	1020	973
	6	1378	1129	1020	973
	5	1256	1097	1020	962
	4	1256	1087	1020	968
	3	1256	1096	1030	968
	2	1239	1122	1047	987
	1	1239	1022	1047	1005

(źródło: myCEPPI [My Central European Plastics Price Index] Weekly Commodity Price Report, tygodniowe ceny wybranych surowców i materiałów opakowaniowych z tworzyw sztucznych w Europie Środkowo-Wschodniej; dane ogólnodostępne w serwisie plasticker.de).

Tabela 3. Dane źródłowe – wybrane zbiorcze parametry przychodów i kosztów przedsiębiorstw MŚP sektora przetwórstwa rybnego

Wielkość przedsiębiorstwa/ Rok	Mikro i małe	Średnie

	2024	2024
Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	1 768 890	6 023 238
Koszty całkowite działalności operacyjnej	1 675 062	5 487 722
Wartość/ koszt opakowań	30 826	218 394
Masa produkcji w tonach	111 836	154 240
w tym masa produkcji konserw rybnych	246	16 209

źródło: Opracowanie własne na podstawie formularzy RRW-20

Tabela 3. Ceny hurtowe Ekodiesel -Orlen 2026

data	cena za m3
30.04.2026	6 470
29.04.2026	6 311
28.04.2026	6 384
25.04.2026	6 296
24.04.2026	6 187
23.04.2026	5 989
22.04.2026	5 916
21.04.2026	5 953
18.04.2026	6 104
17.04.2026	6 247
16.04.2026	6 346
15.04.2026	6 398
14.04.2026	6 565
11.04.2026	6 720
10.04.2026	6 810

9.04.2026	6 803
8.04.2026	6 950
3.04.2026	6 988
2.04.2026	6 771
1.04.2026	6 782
31.03.2026	6 796
30.03.2026	6 761
28.03.2026	7 041
27.03.2026	6 870
26.03.2026	6 749
25.03.2026	7 053
24.03.2026	7 171
21.03.2026	7 258
20.03.2026	6 737
19.03.2026	6 620
18.03.2026	6 565
17.03.2026	6 577
14.03.2026	6 495
13.03.2026	6 399
12.03.2026	6 192
11.03.2026	6 195
10.03.2026	6 359
7.03.2026	6 300
6.03.2026	6 150
5.03.2026	5 760
4.03.2026	5 681
3.03.2026	5 237

28.02.2026	4 809
27.02.2026	4 777
26.02.2026	4 744
25.02.2026	4 765
24.02.2026	4 769
21.02.2026	4 768
20.02.2026	4 743
19.02.2026	4 597
18.02.2026	4 569
17.02.2026	4 577
14.02.2026	4 583
13.02.2026	4 593
12.02.2026	4 613
11.02.2026	4 609
10.02.2026	4 620
7.02.2026	4 621
6.02.2026	4 608
5.02.2026	4 606
4.02.2026	4 631
3.02.2026	4 622
31.01.2026	4 654
30.01.2026	4 596
29.01.2026	4 572
28.01.2026	4 564
27.01.2026	4 567
24.01.2026	4 586
23.01.2026	4 586

22.01.2026	4 580
21.01.2026	4 552
20.01.2026	4 542
17.01.2026	4 531
16.01.2026	4 513
15.01.2026	4 559
14.01.2026	4 486
13.01.2026	4 448
10.01.2026	4 444
9.01.2026	4 416
8.01.2026	4 400
6.01.2026	4 449
3.01.2026	4 466
1.01.2026	4 476

Źródło: www.ornen.pl/pl/dla-biznesu/hurtowe-ceny-paliw#paliwa-archive